

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

NR. 1213 /DPSG
D. TA 2007-2011

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SEWA
396 2009 2011

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege privind acordarea de despăgubiri sau compensații financiare cetățenilor români, victime ale stării de război din 1944, pentru bunurile distruse de către armatele străine ce au invadat Podișul Transilvaniei*”, inițiată de 10 deputați – PSD, PD-L (Bp. 152/2011).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare acordarea de despăgubiri și/sau compensații financiare foștilor proprietari, care au suferit pierderi materiale, au fost victime sau au fost nevoiți să se refugieze din domiciliul lor ca urmare a stării de război în urma ocupării Podișului Transilvaniei de către armatele străine și au suferit persecuții etnice, politice și religioase sau urmașilor lor legali până la rudele de gradul III.

II. Observații

1. În ceea ce privește motivația invocată în *Expunerea de motive*, potrivit căreia există persoane care nu se încadrează în prevederile *Decretului-lege nr. 118/1990*, fiind victime sau urmași ai celor care au fost nevoiți să se refugieze în urma ocupării Podișului Transilvaniei de către armatele străine (maghiara, hitleristă și sovietică), precizăm că este în vigoare *Ordonanța Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, cu modificările și completările ulterioare*, în prevederile căreia se încadrează această categorie de persoane.

În conformitate cu prevederile ordonanței menționate, beneficiază de drepturi cetățenii români care în perioada regimurilor instaurate cu începere de la 6 martie 1940 până la 6 martie 1945 au avut de suferit persecuții din motive etnice și, conform art. 1 alin. (2), „beneficiază, la cerere, și persoanele care aveau domiciliul pe teritoriul statului român sau pe teritoriile românești vremelnice ocupate de către alte state, indiferent dacă localitatea în care au fost refugiate, expulzate sau strămutate se afla sub administrație românească ori sub administrația acelor state, ale căror cereri anterioare au fost soluționate prin hotărâri de respingere ale comisiei prevăzute la art. 7 alin. (1) și alin. (1¹)”.

Drepturile de care beneficiază în prezent persoanele refugiate, conform *Ordonanței Guvernului nr. 105/1999*, sunt:

- indemnizația lunară de 100 lei pentru fiecare an în care a fost refugiată, expulzată sau strămutată în altă localitate, indemnizația lunară de 100 lei acordată soțului supraviețuitor al persoanei refugiate;
- asistență medicală și medicamente, în mod gratuit și prioritar, atât în tratament ambulatoriu, cât și pe timpul spitalizărilor;
- transport urban gratuit cu mijloace de transport în comun aparținând unităților cu capital de stat (autobuz, troleibuz tramvai, metrou);
- 6 călătorii dus-întors gratuite, anual, pe calea ferată română, clasa I, cu mijloace de transport auto sau, după caz, cu mijloace fluviale, la alegere; în cadrul numărului de călătorii stabilit pentru titular acesta poate oferi gratuitatea călătoriei și pentru o persoană care să îl însoțească și să îl ajute pe timpul călătoriei;
- un bilet pe an, gratuit, pentru tratament într-o stațiune balneoclimaterică;
- scutire de la plata taxelor de abonament pentru radio și televizor;

- prioritate la instalarea unui post telefonic, precum și scutire de la plata taxei de abonament;

- acordarea, la cerere, cu titlu gratuit, a unui loc de veci.

Menționăm că drepturile acordate în baza *Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat*, sunt:

- indemnizația lunară de 200 lei sau 100 lei, pentru fiecare an de persecuție, în funcție de categoria de persecuție, indemnizația lunară de 200 lei pentru soțul (soția) celui decedat, din categoria persoanelor persecutate;

- asistență medicală și medicamente, în mod gratuit și prioritar, atât în tratament ambulatoriu, cât și pe timpul spitalizărilor;

- transport urban gratuit cu mijloace de transport aparținând societăților cu capital de stat sau privat (autobuz, troleibuz, tramvai, metrou); în cazul societăților cu capital privat, costul abonamentelor de transport se decontează integral de la bugetul local al unității administrativ-teritoriale în a cărei rază domiciliază beneficiarul;

- douăsprezece călătorii gratuite, anual pe calea ferată română, cu clasa I, pe toate categoriile de trenuri de persoane, cu mijloace de transport auto sau cu mijloace de transport fluviale, după caz, la alegere, folosirea acestora fiind posibilă și de către însoțitori, membri de familie, în cadrul numărului de călătorii stabilit pentru titular;

- un bilet pe an, gratuit, pentru tratament într-o stațiune balneoclimaterică;

- scutire de la plata taxelor de abonament pentru radio și televizor;

- prioritate la instalarea unui post telefonic, precum și scutire de la plata taxei de abonament;

- acordarea, la cerere, cu titlu gratuit, a unui loc de veci;

- prioritate la acordarea, prin unitățile CEC Bank, de credite avantajoase pentru cumpărarea, construirea sau repararea de locuințe proprietate personală; acordarea creditului se va face în condițiile prevăzute de *Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

2. La **art. 3** al propunerii legislative se prevede că victimele, urmașii până la gradul III ai celor decedați sau răniți în urma ocupației străine, vor fi despăgubiți cu suma de 15.000 lei, iar plata se va asigura de către direcțiile

finanțelor publice județene pe teritoriul cărora se află domiciliul celor care beneficiază de prevederile acestei legi.

La **art. 4** se prevede că persoanele care au fost nevoite să se refugieze din locuințele de domiciliu în alte localități vor beneficia de drepturile prevăzute în *Decretul-lege nr. 118/1990*, drepturi care se acordă de la bugetul de stat prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

Această prevedere ar conduce la o dublare a unor drepturi, astfel încât o persoană care beneficiază de drepturile stipulate în *Ordonanța Guvernului nr. 105/1999*, ar beneficia și de drepturile prevăzute în *Decretul-lege nr. 118/1990*.

Semnalăm că aplicarea celor două articole menționate va avea un impact negativ asupra bugetului de stat.

3. Referitor la **art. 5**, precizăm că unele state, menționate în inițiativa legislativă, au adoptat legislație internă care a permis despăgubirea acestor victime, indiferent de cetățenie (în Ungaria, potrivit *Legii nr. XXXVII din 2006*, persoanele care au suferit abuzuri din partea autorităților politice sau militare ungare în perioada 1939-1989, au putu solicita despăgubiri de la statul ungar cu începere de la 2 iulie 1992. *Legea nr. XLVII din 2006* a prelungit termenul inițial de solicitare a despăgubirilor până la data de 31 decembrie 2006).

4. Propunerea legislativă nu cuprinde întreaga procedură de acordare a despăgubirilor, nefiind stabilit clar de unde se suportă despăgubirile și nici instituția prin care sunt acordate, și nu respectă prevederile *Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă, republicată, cu modificările ulterioare*.

5. Referitor la stabilirea impactului financiar, menționăm că Ministerul Finanțelor Publice nu dispune de datele necesare pentru evaluarea efortului financiar al acestei propuneri legislative, respectiv numărul de beneficiari și valoarea medie a unei despăgubiri.

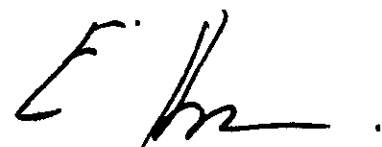
Totodată, considerăm că acordarea unor compensații bănești pentru prejudiciile materiale din Podișul Transilvaniei din 1944, nesolicitate în mod expres prin instanțele judecătorești, va crea o discriminare față de pagubele suferite de ceilalți cetățeni ai țării, va avea o influență negativă asupra activității instanțelor de judecată, precum și un impact negativ asupra bugetului de stat.

Aplicarea măsurilor propuse prin această inițiativă legislativă ar determina majorarea cheltuielilor bugetare și, potrivit prevederilor art. 7 din *Legea responsabilității fiscal-bugetare, nr. 69/2010*, trebuie elaborată fișa financiară conform art. 15 din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, însoțită de declarația conform căreia majorarea de cheltuială este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator **Mircea Dan GEOANĂ**
Președintele Senatului